

5. Učební osnovy

Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cíle, zaměření a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk vycházejí ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do **tří specifických složek**: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná. Vyučovací předmět Český jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

Vyučovací předmět český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

- v 1. ročníku 9 hodin týdně, z toho 2 h DD
- v 2. ročníku 9 hodin týdně, z toho 2 h DD
- ve 3. ročníku 8 hodin týdně, z toho 1h DD
- ve 4. ročníku 7 hodin týdně, z toho 1h DD
- v 5. ročníku 7 hodin týdně, z toho 1h DD

DD – disponibilní časová dotace

Vzdělávání v předmětu český jazyk:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací (např. slovníky, encyklopedie, katalogy, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí ke kompetenci k učení

- vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci (encyklopedie, slovníky, internet, beletrie, výukové programy)
- vedeme žáky k tomu, aby uměli pracovat s textem (hledání odpovědí na dané otázky)

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí ke kompetenci k řešení problémů

- vytváříme situace, kdy žáci nalézají chyby v textu a odůvodňují správné řešení
- vedeme žáky k tomu, aby hledali pravidla, kterými se řídí dané mluvnické jevy
- vedeme žáky k tomu, aby navrhovali různá řešení problémů, dokončovali úkoly a zdůvodňovali své závěry.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí ke kompetenci komunikativní

- vytváříme situace, kdy žáci prezentují výsledky své práce, své myšlenky a názory
- rozšiřujeme slovní zásobu prostřednictvím literárního učiva

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí ke kompetenci sociální a personální

- organizujeme práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vytváříme příležitosti, ve kterých si žáci rozdělují roli v týmu, hodnotí vlastní práci i práci ostatních členů

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí ke kompetenci občanské

- využíváme literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- vytváříme situace kdy se žáci aktivně zapojují do kulturních aktivit školy, města

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí ke kompetenci pracovní

- vedeme žáky k organizování a plánování učení
- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel při psaní a čtení

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí ke kompetenci digitální

- vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a klávesnici
- vedeme žáky ke čtenářské gramotnosti prostřednictvím digitálních technologií
- motivujeme žáky k učení pomocí aplikací určených k procvičení učiva

1. období

Komunikační a slohová výchova

Žák

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Jazyková výchova

Žák

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovná významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souhrnná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovná a třídí slova podle zobecněného významu- děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Literární výchova

Žák

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

2. období

Komunikační a slohová výchova

Žák

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

Jazyková výchova

Žák

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Literární výchova

Žák

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

PŘEDMĚT: Český jazyk	ROČNÍK: 1.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - skládá a rozkládá slova podle sluchu - pozná jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám, rozlišuje písmo tiskací a psací - skládá a čte všechny druhy slabik - skládá a čte všechny druhy slov - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost - plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem - správně řadí slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice - používá znaménka ve slovech i větách - čte správně dlouhé a krátké samohlásky - správně odpovídá na kontrolní otázky - rozpozná členění textů - naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje - recituje básničky, zná říkadla, rozpočítadla - rozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - používá slušné oslovení, prosbu, poděkování, omluvu	<u>Jazyková výchova</u> <u>Komunikační a slohová výchova</u> <u>Literární výchova</u> - rozvoj fonetického sluchu, sluchová syntéza, analýza - písmena malá, velká, tiskací, psací - slabiky otevřené, zavřené, trojpísmenné - slova - čtení otevřených slabik ve slovech, čtení zavřených slabik na konci slov, slova se skupinou dvou souhlásek, čtení slov se slabikotvornými souhláskami, slova s písmenem ě, se skupinami di, ti, ni a se shluky souhlásek - hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací - uspořádání slov ve větě - interpunkční znaménka - délka samohlásek - porozumění přečteným větám - nadpis, článek, řádek, odstavec - poslech, vyprávění, dramatizace - recitace - prosba, poděkování, omluva, blahopřání, pozdrav, oslovení	OSV 1.1.1. - poznávání

PŘEDMĚT: Český jazyk	ROČNÍK: 1.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní - píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky - rozlišuje písmo psací a tiskací - píše správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, píše interpunkční znaménka - dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty - píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky	- příprava na psaní - psaní prvků písmen a číslic - písmo psací a tiskací - psaní – písmeno, slabika, slovo - diktát slov, jednoduchých vět - velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty	

PŘEDMĚT: Český jazyk	ROČNÍK: 2.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty - rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací - řadí věty podle děje - určí nadřazenost a podřazenost slov - řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl - rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách - vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy - zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, v-f, h-ch - dělí slova na konci řádku podle stavby slova - aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami: dě,t ě, ně,bě, pě, vě, mě - vyjmenuje slovní druhy, pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu - rozlišuje obecná a vlastní jména, dodržuje pravidla psaní vlastních jmen osob a zvířat - píše písmena a číslice podle normy psaní - správně spojuje písmena a slabiky - používá znaménka ve slovech i větách - opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě	<u>Jazyková výchova:</u> - věta jednoduchá, souvětí - druhy vět - pořadí vět v textu - věta, slovo – souřadné, nadřazené, podřazené - pořádek slov ve větě - slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek - abeceda - znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov - význam slabiky pro dělení slov - písmeno ě ve slovech - slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky - vlastní jména osob a zvířat - tvary písmen abecedy - spojování písmen, slabik - umisťování diakritických znamének - opis, přepis	

PŘEDMĚT: Český jazyk	ROČNÍK: 2.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - užívá slušné oslovení, prosbu a poděkování - pojmenuje předměty a popíše jejich vlastnosti - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, dodržuje posloupnost děje - plynule (bez slabikování) přečte jednoduchý text - užívá správný slovní přízvuk - čte s porozuměním nahlas i potichu - soustředěně naslouchá čtenému textu - spojuje obsah textu s ilustrací - vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy - recituje básně - čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších	<u>Komunikační a slohová výchova:</u> - základní formy společenského styku - jednoduchý popis - děj – základ vypravování <u>Literární výchova:</u> - plynulé čtení jednoduchých textů - slovní přízvuk - čtení hlasité a tiché - soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy - text a ilustrace - vyprávění, dramatizace pohádek a povídek - báseň, verš, rým - individuální četba	OSV: 1.2.2. mezilidské vztahy

PŘEDMĚT: Český jazyk	ROČNÍK: 3.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - rozliší věty a souvětí - spojuje věty, doplňuje souvětí - určí počet vět v souvětí - vyhledá ve větách základní skladební dvojice - třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná, protikladná, příbuzná - rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik - vyslovuje slova se správným přízvukem - vyjmenuje vyjmenovaná slova, používá jejich znalost v praktických cvičeních - určí ve větě podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, předložky - skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední - při psaní jmen měst, vesnic, hor, řek, dodržuje pravidla pravopisu - určí osobu číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary - pracuje s chybou, v chybně napsaném textu opraví chyby (tvary písmen, pravopis, interpunkční znaménka) - píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle - provádí průběžnou i závěrečnou kontrolu vlastního písemného projevu - napíše krátký dopis, adresu - vyplní lístek, telegram	<u>Jazyková výchova:</u> - věta jednoduchá a souvětí - věta jednoduchá a její stavba - základní skladební dvojice - nauka o slově-slovo a skutečnost, synonyma, opozita, slova příbuzná - hláskosloví - stavba slova - vyjmenovaná slova po b,l,m,p,s,v,z, - slovní druhy-ohebné, neohebné - podstatná jména - vlastní jména měst, vesnic, hor a řek - slovesa-pojmenování děje, tvary sloves, časování - tvary písmen - úprava zápisu - kontrola vlastního projevu - dopis, adresa - vyplňování formulářů	

PŘEDMĚT: Český jazyk	ROČNÍK: 3.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - čte plynule věty s souvětí, člení text - čte rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti - používá četbu jako zdroj informací - vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému - orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize Žák: - dodržuje slovosled ve větách - sestaví nadpis a člení projev - pojmenovává předměty a děje - tvoří otázky - vypravuje podle obrázků - popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti - vytvoří a použije jednoduchou osnovu - požádá o informaci, podá stručné informace (i telefonicky), uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice, dopis	<u>Literární výchova:</u> - plynulé čtení, členění textu - rychlé čtení, tiché a hlasité - četba jako zdroj poznatku o přírodě, současnosti a minulosti - práce s literární textem, - besedy o knihách - základy literatury - využití poezie, prózy, divadla literatury umělecké a dětské, výtvarného doprovodu i ilustrací <u>Komunikační a slohová výchova:</u> - stylizace a kompozice - členění jazykového projevu - souvislé jazykové projevy - otázky a odpovědi - vypravování - popis - osnova - společenských styk a jeho formy	

PŘEDMĚT: Český jazyk	ROČNÍK: 4.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - užívá různé podoby slova, rozlišuje slova podle významu, rozpozná slova spisovná a nespisovná, poznává slova citově zabarvená – slova lichotná a hanlivá - rozlišuje část předponovou, příponovou - rozpoznává předpony a předložky, pravopis jejich psaní - uvědoměle používá i-y po obojetných souhláskách uvnitř slov u vyjmenovaných a příbuzných slov - poznává slovní druhy neohebné - skloňuje podstatná jména - vyhledává infinitiv v textu, určuje osobu, číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu - rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací - určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacím výrazy - určuje podmět a přísudek - píše správně i-y v přičestí minulém - ovládá pravopis vlastních jmen států, ulic, zeměpisných názvů	<u>Jazyková výchova:</u> - nauka o slově, hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená - stavby slova – kořen, předpona a přípona - vyjmenovaná slova po b, f, l, m , p, s, v, z - slovní druhy – ohebné, neohebné, - infinitiv sloves, určité slovesné tvary - slovesné způsoby - stavba věty, - podmět a přísudek - shoda podmětu s přísudkem - vlastní jména – zeměpisné názvy, jména ulic a jména států – jednoslovná	

PŘEDMĚT: Český jazyk	ROČNÍK: 4.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu - vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti - čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů - dramatizuje, k dramatizaci využívá loutky, maňásky, domýšlí literární příběhy - využívá školní knihovnu, vede čtenářský deník - navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich - objasní zadané literární pojmy Žák: - užívá vhodných jazykových prostředků - sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce - dodržuje následnost dějové složky - vypracuje popis rostliny, zvířete, věci - napíše telegram, dopis (včetně adresy), SMS zprávu - předvede telefonování v různých modelových situacích	<u>Literární výchova:</u> - rozvoj techniky čtení - čtení textů uměleckých a populárně naučných - tiché čtení s porozuměním - tvořivá práce s literárním textem - práce s dětskou knihou - výběr četby podle osobního zájmu - divadelní a filmová představení - základy literatury - poezie: lyrika, epika, rytmus - próza: pověst, povídka, - rozhovory o knihách, besedy o ilustracích <u>Komunikační a slohová výchova:</u> - stylizace a kompozice - osnova, nadpis, členění projevu - vypravování - popis rostlin, zvířat a věcí - formy společenského styku	OSV 1. 2. 3. komunikace

PŘEDMĚT: Český jazyk	ROČNÍK: 5.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - používá český jazyk jako nástroj dorozumívání - určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slootvorné základy, jak byla slova odvozena, dodržuje pravopis – užívá správné koncovky - doplňuje předpony a přípony podle smyslu - používá odůvodnění pravopisu s přihlédnutím ke tvoření slov, osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin - rozlišuje základní význam předpon - používá předložky v praxi - v praxi rozlišuje skupiny bě – bje, vě – vje, pě – pje, mě – mně - využívá znalost vyjmenovaných slov v praktických cv. - píše pravopisně správně vlastní jména - rozlišuje a určuje slovní druhy - určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru, - rozpozná druhy přídavných jmen, - rozezná mluvnické kategorie sloves, - používá správné tvary podmiňovacího způsobu - nahrazuje podstatná jména zájmeny, vyhledá je v textu - určuje základní větné členy, rozvíjející skladební dvojice - vyhledá různé podměty - užívá několikanásobných podmětů ve větách - píše správně i-y v koncovkách přičestí minulého - určuje věty jednoduché, spojuje věty v souvětí - píše správně věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči - užívá vhodných spojovacích výrazů - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová -	<u>Jazyková výchova:</u> - mateřský jazyk – prostředek dorozumívání - stavba slova – odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen – společný pro všechny příbuzná slova - souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene - přídavná jména odvozená od podstatných jmen, zakončena na s – ský – ští, - zdvojené souhlásky – předpony s – z – vz, - předložky s – z - skupiny bě – bje, vě – vje, pě – pje, mě – mně (bje, vje – tam, kde se setká předpona ob, v s kořene na je) - dělení slov na konci řádků - pravopis i-y po obojetných souhláskách (krom koncovky) - vlastní jména – víceslovné názvy států, jména národností, názvy uměleckých děl, novin a časopisů - tvarosloví – slovní druhy - mluvnické kategorie podstatných jmen - přídavná jména - slovesa, podmiňovací způsob - zájmena – jejich druhy	

PŘEDMĚT: Český jazyk	ROČNÍK: 5.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - čte plynule, s porozuměním, nahlas i potichu přiměřeně náročné texty, vyjádří své pocity z přečteného textu a názory o něm - čte procítěně s prvky uměleckého přednesu - předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy - rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatného, vyjadřuje své názory, tvoří literární text na dané téma - zaznamenává zajímavé myšlenky, vymýšlí texty, vede čtenářský deník - dramatizuje povídky, pohádky, využívá maňásky, loutky - orientuje se v dětské literatuře, zaujímá postoj k literárním postavám, pozná záměr autora a hlavní myšlenku a porovnává ilustrace různých výtvarníků - navštěvuje divadelní a filmová přestavení a beseduje o nich, hodnotí je - orientuje se v odborných textech, včetně tabulek a grafů, využívá různých zdrojů informací, slovníky, encyklopedie, katalogy, internet - při jednoduché analýze literárních textů používá elementární literární pojmy - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- zájmena osobní - číslovky - skladba – základní a rozvíjející větné členy - podmět vyjádřený a nevyjádřený - podmět několikanásobný - přísudek slovesný, shoda podmětu s přísudkem - věta jednoduchá a souvětí - přímá řeč – nepřímá řeč Literární výchova: - výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů - výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu, - předčítání textu, recitace – rým, verš, sloka - volná reprodukce přečteného textu - zápis textu, tvorba vlastních textů - dramatizace, scénky - besedy o knihách - divadelní a filmová přestavení, televizní tvorba - porozumění různým druhům textů věcné i odborné literatury - poezie: lyrika, epika, přenášení významů, přirovnání - próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč	MeV 6. 4. mediální sdělení

PŘEDMĚT: Český jazyk	ROČNÍK: 5.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - sestavuje osnovu textů, odlišuje tvrzení od mínění - předvede dovednost vypravovat - popíše předmět, děj, pracovní postup, osobu - napíše dopis (ve správném sledu jeho částí) - sestaví SMS zprávu a e-mailovou zprávu na základech stručnosti a výstižnosti textu - používá tiskopisy a dokáže je vyplnit - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - -	<u>Komunikační a slohová výchova:</u> - reprodukce jednoduchých textů - vypravování - popis předmětu, děje, pracovního postupu - dopis - SMS zpráva, e-mail, - tiskopisy: poštovní poukázky, průvodky, podací lístky - vyjadřování v běžných komunikačních situacích	

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Cíle, zaměření a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk vycházejí ze vzdělávacího oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Obsahové, časové a organizační vymezení

- 1.- 2. ročník – 1 hodina týdně, z toho 1 h DD DD – disponibilní časová dotace
3.- 5. ročník – 3 hodiny týdně

Vzdělávání je zaměřeno na

- na poslech a porozumění jednoduchých slov a vět v anglickém jazyce
- mluvení, založené na reprodukci slyšeného
- seznámení žáků s přirozenými jazykovými strukturami

Výuka probíhá v učebnách vybavených audiovizuální technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. - 2. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- seznamujeme žáky s jednoduchými písničkami a říkadly (poslech, časté opakování naučených textů, zpěv písniček)
- často opakujeme žákům základní fráze, které již znají

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- zadáváme samostatné práce (doplňování písmen, hádanky, hlavolamy, skládačky)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly nejprve anglicky, poté zopakujeme česky, kontrolujeme, zda žáci správně rozuměl
- snažíme se, aby žáci odpovídali v angličtině, pomáháme jim správně se vyjádřit
- tolerujeme správné odpovědi v českém jazyce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k řešení jednoduchých projektů a hraní divadelních scének

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- dbáme na dodržování domluvených pravidel

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- střídáme rozdělení pracovních úkolů při práci ve skupině, společně hodnotíme splnění úkolu, podporujeme individuální aktivitu žáků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence digitální

- klademe důraz na správnou výslovnost v přiměřeném rozsahu slovní zásoby prostřednictvím digitálních technologií
- umožňujeme žákům využívání online slovníků

3. - 5.ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatné práci na různých typech hádanek, skládaček, slovních hrách
- motivujeme žáky k upevnění získaných znalostí prostřednictvím jednoduchých písniček a říkanek
- využíváme praktické příklady k vysvětlení smyslu a cíle učení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- využíváme běžné pokyny a činnosti každodenního života k praktickému řešení
- podněcujeme odvození významu slov pomocí obrázků a zvukových efektů příběhů
- podporujeme řešení úkolů v rámci jednoduchých projektů a divadelních scének

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- podporujeme komunikaci žáků pomocí pantomimy a postupně pomocí nejpoužívanějších slov a jednoduchých výrazů, říkanek a písniček,
- dáváme žákům možnost vést rozhovory se spolužáky v hrách a scénkách
- klademe důraz na zvládnutí komunikace s lidmi, učíme je vyjádřit a obhájit svůj názor, učíme je respektovat názor jiných

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k prezentaci své samostatné práce před ostatními
- rozvíjíme schopnost spolupracovat ve dvojicích nebo ve skupinách
- učíme žáky pomáhat si, poradit si, zhodnotit práci druhých

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování pravidel společné hry

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- využíváme různé formy činností a způsoby práce
- dáváme žákům možnost pracovat systematicky a v daném časovém rozpětí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních slovníků
- motivujeme žáky k učení pomocí aplikací určených k procvičování učiva
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro zpětnou vazbu (záznam zvuku)

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Anglický jazyk

1. období (1. – 3. ročník)

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

2. období (4. – 5. ročník)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

PSANÍ

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PŘEDMĚT: Anglický jazyk	ROČNÍK: 1.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou podobu slova k obrázku	Otázky: např. What's your name?, Who is this?, How many...? Slovní zásoba tematického celku: rodina, školní pomůcky, hračky, oblečení, narozeniny, koupání, zvířata, Vánoce Jednoduché věty Poslech, písničky, příběhy, básničky, říkanky s pomocí obrázků nebo videa Slovní zásoba	- OSV – poznávání 1.2.1

PŘEDMĚT: Anglický jazyk	ROČNÍK: 2.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Otázky: např. Do you like...?, How many...?Where's my...?Is it...? Slovní zásoba tematického celku: zvířata, škola, jídlo, lidské tělo, domov, roční období, svátky – Vánoce Jednoduchý text, příběh Poslech, písničky, básničky, říkanky, příběhy s pomocí obrázků nebo videa Slovní zásoba – opis, doplnění, přepis Doplňování vět	- OSV – poznávání 1.2.1

PŘEDMĚT: Anglický jazyk	ROČNÍK: 3.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: – správně vyslovuje a používá slova a věty v rozsahu tematické slovní zásoby – rozliší grafickou i mluvenou formu slova – rozumí jednoduchým pokynům a větám, reaguje na ně – sdělí základní informace o sobě a dalších osvojovaných tématech – pracuje s jednoduchým krátkým textem - vyhledá potřebnou informaci v textu – rozumí pomalu a pečlivě vyslovované konverzaci dvou osob s dostatkem času pro porozumění s pomocí vizuální podpory – napíše krátký text – pracuje se slovníčkem v učebnici	slovní zásoba z tematických okruhů: rodina, škola, bydliště, zvířata, svátky, čísla 0-100 základní výslovnostní návyky jednoduché rozhovory sdělení o sobě a dalších osvojovaných tématech četba a porozumění jednoduchým textům z běžného života Poslech rozhovorů, krátkých poslechových textů oznamovací věta, otázky, zápor, slovosled věty abeceda	OSV: 1.2.1.

PŘEDMĚT: Anglický jazyk	ROČNÍK: 4.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: – rozumí pokynům, slovům a větám ve vztahu k probíraným tématům a vhodně na ně reaguje – sdělí základní informace o sobě a odpovídá na otázky týkající se jeho samého – sdělí informace a odpovídá na otázky vzhledem k osvojovaným tématům – porozumí obsahu a smyslu jednoduché konverzace, rozumí otázkám a pokynům, slovům a větám – sestaví jednoduché písemné sdělení dle probíraného tématu – pracuje s velmi jednoduchými texty obsahujícími známou slovní zásobu - porozumí obsahu textu, vyhledá potřebné informace, využívá vizuální oporu, chápe vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov – využívá další pomůcky - vyhledává ve slovníčku v učebnici, v gramatických tabulkách a přehledech v učebnici	slovní zásoba z tematických okruhů: popis osob, zvířata, svátky, volný čas, jídlo oznamovací věta, otázka, zápor vybraná modální slovesa poslech rozhovorů, sdělení, slovní zásoba tematických okruhů jednoduchý krátký text četba jednoduchého textu, slovní zásoba z tematických okruhů abeceda základní gramatická pojmy (ČJ)	OSV: 1.2.1. VMEGS: 3.1. MuV: 4.1.

PŘEDMĚT: Anglický jazyk	ROČNÍK: 5.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: – rozumí pokynům, slovům a větám a jednoduchému poslechovému textu ve vztahu k probíraným tématům a vhodně na ně reaguje – sdělí základní informace o sobě a odpovídá na otázky týkající se jeho samého – sdělí informace a odpovídá na otázky vzhledem k osvojovaným tématům – porozumí obsahu a smyslu jednoduché konverzace, rozumí otázkám a pokynům, slovům a větám – sestaví jednoduché písemné sdělení dle probíraného tématu, vyplní osobní údaje do formuláře – pracuje s jednoduchými texty obsahujícími probíranou slovní zásobu - porozumí obsahu textu, vyhledá potřebné informace, využívá vizuální oporu, chápe vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov – využívá další pomůcky - vyhledává ve slovníčku v učebnici, v gramatických tabulkách a přehledech v učebnici	slovní zásoba z tematických okruhů: příroda, roční období, škola, dny v týdnu, hodiny, měsíce, počasí, povolání, oblékání, nákupy, volný čas oznamovací věta, otázka, zápor vybraná modální slovesa poslech rozhovorů, sdělení, slovní zásoba tematických okruhů jednoduchý krátký text četba jednoduchého textu, slovní zásoba z tematických okruhu, fonetické znaky (pasivně) abeceda základní gramatická pojmy (ČJ)	OSV: 1.2.1. VMEGS: 3.1. MuV: 4.1.

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cíle, zaměření a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika vycházejí ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučovací předmět *Matematika* je předmět, který by měl být chápán jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. V základním vzdělávání je především založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou a finanční gramotnost.

Žáci v něm mají získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby ve všech oblastech bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Vzdělání v tomto předmětu by mělo směřovat k rozvíjení z vlastních zkušeností, potřebě počítat, kreslit a hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy (1. stupeň - *Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy*).

V tematickém okruhu *Číslo a početní operace* na prvním stupni si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodných počítačových aplikací.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a

podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje na 1. stupni v 1.- 5. ročníku v hodinové dotaci 24 hodin.

V 1. ročníku 4 hodiny týdně

V 2. – 5. ročníku 5 hodin týdně, z toho 1h DD

DD – disponibilní časová dotace

Výuka Matematiky je organizována zpravidla v budově školy. Žáci mohou využívat prostředků výpočetní techniky (především kalkulačů, vhodného počítačového softwaru, určitých typů výukových programů).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení, zadáváme praktické úlohy ze života
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi – zadáváme úkoly s různou obtížností
- učíme práci s chybou – zadáváme příklady a úlohy s chybami
- učíme žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhadujeme, měříme a porovnáváme
- rozvíjíme paměť žáků- zadáváme numerické výpočty a osvojujeme si nezbytné matematické vzorce a algoritmy
- u žáků rozvíjíme abstraktní a exaktní myšlení - osvojujeme si a využíváme základní matematické pojmy a vztahy
- podporujeme samostatnost a tvořivost – zadáváme samostatné práce, které kontrolujeme

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k obhajobě výsledků své práce – kontrolujeme vykonanou práci
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů – zadáváme skupinové práce
- podporujeme využívání moderní techniky používáme dataprojektory a interaktivní tabule
- při řešení problémových úloh učíme žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení- odhadujeme výsledky, volíme správné postupy k řešení problému a vyhodnocujeme správnost výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace – jdeme svým vlastním příkladem, opravujeme nevhodné vyjadřování dětí
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace – respektujeme názory ostatních

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování – zadáváme skupinové práce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role – vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně doplňují
- společně s žáky stanovujeme pravidla týmové spolupráce a jejího hodnocení – zadáváme skupinové práce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků – domlouváme a vysvětlujeme pravidla správného chování
- rozvíjíme nadání žáků - zadáváme různě obtížné úkoly
- hledáme citlivé přístupy k žákům s poruchami učení – zadáváme úkoly s ohledem na danou poruchu učení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci - pochválíme ústně nebo písemně /známkou/
- zapojujeme žáky do týmových aktivit – zadáváme skupinové práce
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky – požíváme různé názorné pomůcky a didaktickou techniku

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence digitální

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů prostřednictvím digitálních technologií
- dáváme žákům možnost individuálně pracovat s online cvičeními
- učíme žáky vyhledávat a zpracovávat informace pomocí grafů, diagramů a jízdních řádů
- vedeme žáky ke kontrole výsledků pomocí kalkulačky
- podporujeme žáky k získávání dovedností spojených s psaním na numerické klávesnici

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace

1. období

Číslo a početní operace

Žák

- předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose
- provádí používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Závislosti, vztahy a práce s daty

Žák

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života

- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Geometrie v rovině a prostoru

Žák

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

2. období

Číslo a početní operace

Žák

- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty

Žák

- vyhledá, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Geometrie v rovině a prostoru

Žák

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Žák

řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

[illegible]

PŘEDMĚT: Matematika	ROČNÍK: 2.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák:- - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 00, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - rozkládá čísla na desítky a jednotky - času orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje tabulky, posloupnosti čísel - hodnotí svoji práci - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu - rozezná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary - rýsuje přímky a úsečky - odhaduje délku úsečky	Číslo a početní operace do 100 - numerace - porovnávání čísel - pamětné sčítání a odčítání - zápis čísla v desítkové soustavě - řešení praktických úloh - slovní úlohy - násobky 1 - 5 Závislosti, vztahy a práce s daty - závislosti a jejich vlastnosti - doplňování jednoduchých tabulek Geometrie v rovině a prostoru - základní útvary v rovině - čáry, přímka, úsečka	MV: - Čl. a jeho svět (Zdraví) MV: - Čl. a práce

PŘEDMĚT: Matematika	ROČNÍK: 3.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - hodnotí svoji práci - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Číslo a početní operace 0 – 1000 - porovnávání čísel - zápis čísla v 10 soustavě - pamětné sčítání, odčítání - písemné algoritmy početních operací - násobilka Závislosti, vztahy a práce s daty - závislosti a jejich vlastnosti - tabulky - práce s daty Geometrie v rovině a prostoru - základní útvary v rovině - základní útvary v prostoru - délka úsečky, jednotky délky - konstrukce trojúhelníku, kruh, kružnice - osově souměrné útvary	MV: - Jazyk a jazyk. komunikace OSV: - 1.1.1.Poznávání Čl. a práce

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici) - užívá jednoduché konstrukce - sčítá a odčítá graficky úsečky - určí délku lomené čáry - určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky a kolmice - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Geometrie v rovině a prostoru - základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec - délka úsečky, jednotky délky a jejich převody - obvod a obsah obrazce - vzájemná poloha 2 přímek v rovině - osově souměrné útvary	
--	---	--

PŘEDMĚT: Matematika	ROČNÍK: 5.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky - početních operací v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel - čte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose - porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky - vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy hodnotí svoji práci - porovnává svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - sestaví jednoduchý osobní rozpočet - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje - na příkladech objasní rizika půjčování peněz - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží	Číslo a početní operace - přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla a zlomky - zápis čísla v 10 soustavě a jeho znázornění /číselná osa, teploměr, model/ - vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací Závislosti, vztahy a práce s daty - závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády Nestandardní aplikační úlohy a problémy - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost	OSV: - 1.3.1.Řešení problémů MV: - Jazyk a jazyk. komunikace

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici – užívá jednoduché konstrukce - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky a kolmice - kreslí a rýsuje rovinné obrazce ve čtvercové síti - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - rozeznává a modeluje jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Geometrie v rovině a prostoru - základní útvary v rovině – lomená čára, přímk, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec - délka úsečky, jednotky délky a jejich převody -- obvod a obsah obrazce - vzájemná poloha 2 přímek v rovině - osově souměrné útvary	MV: Čl. a práce
--	---	----------------------------

Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cíle, zaměření a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka vycházejí ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Obsahové, časové a organizační vymezení

V 1. a 2.ročníku 2 hodiny týdně

V 3. ročníku 3 hodiny týdně, z toho 1 h DD

DD – disponibilní časová dotace

Učivo v 1. – 3. ročníku vytváří základ pro učivo přírodopisu na 2. stupni a přirozené základy pro výuku dějepisu, zeměpisu a občanské výchovy na 2. stupni ZŠ.

Část výuky probíhá mimo budovu školy – v blízkém okolí, v různých částech obce. Proto jednotlivá témata lze přeskupovat k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo školní budovu.

- pozorování a pojmenování věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí,
- utváří se prvotní ucelený obraz světa,
- poznávání sebe i nejbližšího okolí,
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami a jevy,
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi,
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je,
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti,
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení),
- učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- vyjadřování svých myšlenek, poznatků, dojmů a reagování na myšlenky, názory a podněty jiných

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** – důraz je kladen na poznávání nejbližšího okolí, na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově), na chápání organizace života v rodině, ve škole, v obci a na rozvíjení národního cítění a vztahu k naší zemi.
- **Lidé kolem nás** – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi (význam, podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty a snášenlivosti), seznámení se se základními právy a povinnostmi, se světem financí
- **Lidé a čas** – orientace v dějích a čase, vyvolání zájmu o minulost a o kulturní bohatství v regionu (navštěvování památek).
- **Rozmanitost přírody** – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody naší vlasti,
- **Člověk a jeho zdraví** – poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má svůj vývoj, potřeby a své biologické a fyziologické funkce; získání základních poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí

Průřezová témata - Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu chtěli uspět:

- využíváme názorné pomůcky a materiály (nástěnné obrazy, atlasy rostlin a živočichů, vlastní fotografie...)
- vedeme žáky k porozumění čteného textu a tvorbě stručného zápisu stěžejních informací

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům volit a objevovat nové postupy a kombinovat informace z různých zdrojů (PL, informační a telekomunikační technologie)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech:

- učíme žáky respektovat názory ostatních (komunikační hry)
- učíme žáky předávat své zajímavé poznatky svým spolužákům (zajímavost, kvíz, referát...)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

Žáci pracují ve skupině:

- podporujeme sebedůvěru žáků formou projektů a prezentací vlastních prací
- vedeme žáky k autoevaluaci (ústním hodnocením)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti:

- učíme žáky uplatňovat získané informace (doplňování PL, křížovky, referáty...)
- využíváme skupinovou i individuální práci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence digitální

- dáváme žákům možnost využívat digitální technologie k pozorování přírody
- rozvíjíme u žáků schopnost vyhledávání informací prostřednictvím digitálních technologií

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Prvouka

1.období

Místo, kde žijeme

Žák:

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci
- ~~— rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti~~

Lidé kolem nás

Žák:

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Lidé a čas

Žák:

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, ~~interpretuje některé pověsti nebo báje s místem, v němž žije~~
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost

Rozmanitost přírody

Žák:

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Člověk a jeho zdraví

Žák:

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

[illegible]

	- odpovědné spravování osob. rozpočet	
PŘEDMĚT: Prvouka	ROČNÍK: 1.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY

PŘEDMĚT: Prvouka	ROČNÍK: 2.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - prohloubí si dopravní návyky chodce - rozpozná dopravní prostředky - zapíše adresu bydliště, adresu školy - určí vhodná místa pro hru a trávení volného času - zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit - popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - pojmenuje a popíše povolání rodičů - zapíše datum narození - vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti, vysvětlí potřebu různosti - popíše a osvojí si základní pravidla slušného chování ve společnosti a rodině - objasní termíny ohleduplnost, kamarádství - uvede příklady tolerance k nedostatkům a přednostem spolužáků - orientuje se v čase – na příkladech porovnává minulost a současnost - rozliší kalendářní a školní rok, vymezí týdny, dny, hodiny, minuty - stanoví denní režim dětí, porovná práci a odpočinek - pojmenuje kulturní a historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti spjaté s místem, kde žije - uvede příklady zvyků a práce lidí, soužití lidí - pozná české mince a bankovky - uvede příklad použití platební karty - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	Místo, kde žijeme - orientace v místě bydliště a okolí školy; riziková místa a situace - cesta na určené místo, dopravní značení Lidé kolem nás - život a funkce rodiny - práce fyzická a duševní, zaměstnání - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace; bezpečná komunikace prostřednictvím elektronických médií - pomoc nemocným - obchod a firmy - právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci - chování lidí – principy demokracie Lidé a čas - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života - státní svátky a významné dny	VDO: 2.1. Škola MuV: 4.2. Lidské vztahy

PŘEDMĚT: Prvouka	ROČNÍK: 2.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě - popíše ohleduplné chování k přírodě - pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata, rozezná pokojové rostliny, zeleninu, ovoce - navrhne způsob pomoci živočichům v přírodě za nepříznivých situací - vysvětlí péči o sluch a zrak, vysvětlí rozdíly předškolního, školního a dospělého věku - popíše prevenci nemocí a úrazů - předvede ošetření drobného poranění - vysvětlí chování chodce a cyklisty a chování v situaci obecného ohrožení - v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany - uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá - ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155, 158	Rozmanitosti přírody - roční období a změny v přírodě - ochrana přírody – odpovědnost lidí Člověk a jeho zdraví - lidské tělo – funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince - péče o zdraví, zdraví jako důležitá hodnota v životě člověka - prevence nemocí a úrazů, drobné úrazy a poranění, poskytování první pomoci při drobných poraněních - osobní bezpečí – chování v rizikovém prostředí; osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích - označování nebezpečných látek - poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – požáry (příčiny - - a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru)	Roční období “ OSV: 1.1.3. Zdraví

PŘEDMĚT: Prvouka	ROČNÍK: 3.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - začlení svou obec do příslušného kraje - popíše změny v nejbližším okolí - vyznačí na jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo - najde místa pro volný čas, kulturu, služby, sport - ukáže přírodní a umělé prvky v okolní krajině - vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost - uvede příklady možností využití různých dopravních prostředků v nejbližším regionu a zdůvodní jejich přednosti - zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit - vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky) - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cílené je používá - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje - prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banky správce peněz - zjistí základní vlastnosti látek - uvede příklady změn látek (hmotnost, teplo, objem) - na příkladech uvede význam vody a vzduchu pro člověka - uvede příklad využití hornin a nerostů v regionu - zařadí rostliny kvetoucí a nekvetoucí, popíše části rostlin - vyjmenuje hospodářské a léčivé rostliny, najde rostliny v okolí školy - rozliší hospodářská a domácí zvířata	Místo, kde žijeme - orientace v místě bydliště a okolní krajině - cesta z domova do školy; riziková místa a situace - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), integrovaný záchranný systém - obec, místní krajina – její části, poloha v krajině - minulost a současnost obce - význačné budovy - dopravní síť Rozmanitosti přírody - látky a jejich vlastnosti – změny skupenství látek, vlastnosti látek - životní podmínky – voda a vzduch (vlastnosti) - půda – význam, složení - některé hospodářsky významné horniny a nerosty	OSV: 1.3.3. Hodnoty, postoje MeV: 6.3. 6.7. Práce v týmu

- uvede živočichy žijící a rostliny rostoucí ve svém okolí - vysvětlí správný způsob likvidace odpadů v domácnostech a význam třídění odpadů Žák: - zdůvodní důležitost správného držení těla - navrhne správné pracovní polohy při běžných činnostech ve škole i doma - popíše správnou volbu oblečení a obuvi - vysvětlí důležitost péče o zdraví, otužování - sestaví svůj režim dne a obhájí svůj názor - modeluje chování při styku s cizími osobami, v různých aktivitách o prázdninách - v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany - dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji - v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	- rostliny, houby, živočichové – výskyt v regionu, význam v přírodě a pro člověka - ochrana životního prostředí – likvidace odpadů Člověk a jeho zdraví - lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce - péče o zdraví – intimní a duševní hygiena, denní režim - nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) - osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí - potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd. Lidé a čas - regionální památky - regionální pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	
--	---	--

Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cíle, zaměření a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda vycházejí ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Obsahové, časové a organizační vymezení

V 4. ročníku 1 hodina týdně

V 5. ročníku 2 hodiny týdně, z toho 1h DD DD – disponibilní časová dotace

Ve 4. a 5. ročníku předmět navazuje na učivo v 1. – 3. ročníku v předmětu Prvouka a vytváří základ pro učivo přírodopisu na 2. stupni.

Část výuky probíhá mimo budovu školy – v blízkém okolí, v různých částech obce. Proto jednotlivá témata lze přeskupovat k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo školní budovu.

- pozorování a pojmenování věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí,
- utváří se prvotní ucelený obraz světa,
- poznávání sebe i nejbližšího okolí,
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami a jevy,
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi,
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je,
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti,
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení),
- učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- vyjadřování svých myšlenek, poznatků, dojmů a reagování na myšlenky, názory a podněty jiných

Vzdělávací obsah je členěn do dvou tematických okruhů:

- **Rozmanitost přírody** – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody naší vlasti,
- **Člověk a jeho zdraví** – poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má svůj vývoj, potřeby a své biologické a fyziologické funkce; získání základních poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí

Průřezová témata - Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- Vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu chtěli uspět
- učíme žáky orientovat se ve světě informací, třídit je a uplatňovat v běžném životě (učebnice, encyklopedie, internet, multimediální sdělení...)
- vedeme žáky k porozumění čteného textu a tvorbě stručného zápisu stěžejních informací

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům (PL, pokusy...)
- vedeme žáky k poznávání a upevňování preventivního chování, účelnému rozhodování a jednání v různých situacích ohrožujících vlastní zdraví a bezpečnost i zdraví a bezpečnost druhých, včetně chování při mimořádných událostech (DVD, mezipředmětové vztahy, poučení o bezpečnosti...)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- podporujeme žáky prezentovat své myšlenky, názory, získané informace a obhajovat je (referát, zajímavost, prezentace...)
- učíme žáky respektovat názory ostatních (skupinová a frontální práce)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- zadáváme práci ve skupině
- vedeme žáky k autoevaluaci (ústně i písemně), efektivní spolupráci při řešení problémů (práce s textem)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učíme žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení (pokusy, vzorky hornin a nerostů...)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence digitální

- vedeme žáky k používání aplikací, které slouží k poznávání přírodnin
- dáváme žákům možnost využívat digitální technologie k zaznamenávání pozorování a pokusů

Očekávané výstupy – 2. období

Rozmanitost přírody

Žák:

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy ~~a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí~~
- porovnává základní projevy života na konkrétních organismech, využívá jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- ~~— stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit~~
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Člověk a jeho zdraví

Žák:

- využívá poznatků o lidském těle k ~~vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k~~ podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek
- vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranu
- rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- ~~— uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty ve třídě~~

[illegible]

účinně chránit

PŘEDMĚT: Přírodověda	ROČNÍK: 4.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - založí pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - zhodnotí odpovědnost lidí, příčiny a důsledky živelných pohrom a ekologických katastrof - provádí praktické činnosti v terénu (sestaví sbírky přírodnin, pěstuje rostliny, zakládá herbáře, vede si stručný zápis o pozorování) - v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným - uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany	- přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku - význam zemědělství pro člověka - vzájemné vztahy rostlin, hub a živočichů - ochrana přírody, likvidace odpadů - živelné pohromy a přírodní katastrofy	

Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cíle, zaměření a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda vycházejí ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Obsahové, časové a organizační vymezení

4. ročník 2 hodiny týdně

5. ročník 2 hodiny týdně

Ve 4. a 5. ročníku učivo navazuje na učivo 1. – 3. ročníku v předmětu Prvouka a vytváří základ pro výuku dějepisu, zeměpisu a výchovy k občanství na 2. stupni ZŠ.

Část výuky probíhá mimo budovu školy – v blízkém okolí, v různých částech obce. Proto jednotlivá témata lze přeskupovat k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo školní budovu.

- pozorování a pojmenování věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí,
- utváří se prvotní ucelený obraz světa,
- poznávání sebe i nejbližšího okolí,
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami a jevy,
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi,
- všimání si podstatných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je,
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti,
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení),
- učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- vyjadřování svých myšlenek, poznatků, dojmů a reagování na myšlenky, názory a podněty jiných

Vzdělávací obsah je členěn do třech tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** – důraz je kladen na poznávání nejbližšího okolí, na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově) na chápání organizace života v rodině, ve škole, v obci a na rozvíjení národního cítění a vztahu k naší zemi.
- **Lidé kolem nás** – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi (význam, podstata tolerance a solidarity, pomoc mezi lidmi, vzájemná úcta a snášlivost), seznámení se se základními právy a povinnostmi, se světem financí
- **Lidé a čas** – orientace v dějích a čase, vyvolání zájmu o minulost a o kulturní bohatství v regionu (navštěvování památek).

Průřezová témata - Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí k učení

- Vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu chtěli uspět
- učíme žáky orientovat se ve světě historických, zeměpisných a kulturních informací, třídít je a uplatňovat v běžném životě (encyklopedie, internet, mapy, atlasy, časopisy...)
- podporujeme samostatnost a tvořivost žáků (referáty, zajímavosti, prezentace, stručné zápisy...)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- předkládáme náměty, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů (multimediální sdělení, knihovna, odborné texty – skupinová, individuální práce)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- rozšiřujeme žákům slovní zásobu v osvojovaných tématech:
- podporujeme žáky prezentovat své myšlenky, názory a získané informace obhajovat (návštěva muzea, referát, zajímavost, prezentace, shrnutí učiva...)
- učíme žáky porozumět získaným informacím, klást otázky k danému tématu a vzájemně se naslouchat (výklad, skupinová a frontální práce...)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- zadáváme práci ve skupině:
- vedeme žáky k autoevaluaci, věcné argumentaci a efektivní spolupráci (ústně i písemně) při řešení problémů (vyhledávání informací)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- vyžadujeme od žáků kvalitní dokončování práce motivací (pochvala, známka, ústní hodnocení...)
- oceňujeme snahu a spolupráci v týmových aktivitách (pochvala, písemné - slovní hodnocení...)
- zohledňujeme pracovní tempo žáků (nadání a zohlednění žáci)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence digitální

- dáváme žákům prostor k využívání digitálních aplikací pro orientaci v přírodě
- vedeme žáky k digitalizaci svých poznámek
- vedeme žáky k lokalizaci míst na digitálních mapách
- vedeme žáky k vyhledávání videí a informací o naší historii pomocí digitálních technologií

Očekávané výstupy – 2. období

Místo, kde žijeme

Žák:

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Lidé kolem nás

Žák:

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci
- ~~— rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení~~
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupnu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
- ~~— poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a problémy a navrhne možnosti zlepšení~~

Lidé a čas

Žák:

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá archivy, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- ~~— rozezná současné a minulé~~
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- ~~— objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů~~

PŘEDMĚT: Vlastivěda	ROČNÍK: 4.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - uvede významné podniky a hospodářské aktivity v regionu - určí světové strany v přírodě podle mapy - rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednotlivé údaje, vysvětlí smluvní značky - popíše polohu ČR v Evropě - orientuje se, popisuje polohu ČR i sousedních států - získá základní znalosti o podnebí ČR a základních podnebných pásmech - vyhledá na mapě hlavní vodní toky, pohoří a nížiny ČR - vyhledá hlavní města jednotlivých krajů ČR - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hosp. a kultury, jednoduchým způsobem posuzuje jejich význam z hlediska přírodního, historického, správního a vlastnického - charakterizuje státoprávní uspořádání ČR - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje - v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování	Místo, kde žijeme - místní oblast, region – zdroje, výroba, služby - poloha a povrch ČR - grafické znázornění povrchu – mapy, plány, orientační body a linie - světové strany - zvláštnosti krajů a oblastí ČR - státní zřízení a politický systém v ČR - protiprávní jednání a korupce - státní správa a samospráva - státní symboly, armáda ČR - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	VDO: 2.2. Demokracie

Žák: - dodržuje pravidla soužití ve škole, přijme roli ve skupině a aktivně se účastní na vytvoření třídní samosprávy - pojmenuje rozdíly mezi lidmi a obhájí svůj názor - uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází k porušování lidských práv a demokratických principů - najde a vysvětlí ve svém okolí různé projevy kultury - v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany - charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním - v modelové situaci určí život ohrožující zranění - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - sestaví jednoduchý finanční rozpočet - uvede příklady základních příjmů a výdajů v domácnosti	Lidé kolem nás - žákovská samospráva jako modelová situace - základní lidská práva a práva dítěte - partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy - práva a povinnosti žáků školy - právní ochrana občanů a majetku - podoby a projevy kultury, kulturní instituce - návykové látky, hrací automaty a počítače – závislost - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	
---	--	--

PŘEDMĚT: Vlastivěda	ROČNÍK: 4.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti - popisuje způsob života lidí v různých etapách vývoje - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost - využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - rozeznává současné i minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti a využívá regionálních specifik - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - objasní historické důvody státních svátků a významných dnů - vypráví pověst vázanou na nejbližší region - stručně charakterizuje historický přínos významných osobností z českých dějin	Lidé a čas - orientace v čase a časový řád - určování času - dějiny jako časový sled událostí - kalendáře, letopočet, generace - režim dne, roční období - proměny způsobu života v našem regionu - bydlení, předměty denní potřeby v historickém vývoji - regionální památky – péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti – minulost kraje, předků - vlast, rodný kraj - Staré pověsti české - nejstarší osídlení naší vlasti - Přemyslovci - život ve městech a na zámcích - Jan Hus - Karel IV. - Jan Žižka - první Habsburkové na českém trůnu	

PŘEDMĚT: Vlastivěda	ROČNÍK: 5.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti - popisuje způsob života lidí v různých etapách vývoje - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost - využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - rozeznává současné i minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti a využívá regionálních specifik - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - objasní historické důvody státních svátků a významných dnů - stručně charakterizuje historický přínos významných osobností z českých dějin - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích - dobře se orientuje na mapě, popisuje polohu sousedních států - jednotlivé státy dokáže charakterizovat - vyhledá na mapě evropské státy, významná evropská města - porovná světadíly a oceány podle velikosti - popíše podle mapy polohu světadílů na Zemi - projevuje se jako budoucí občan, chápe význam rodiny, toleranci, soužití lidí na Zemi - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi	Lidé a čas - doba Pobělohorská - J. A. Komenský - Marie Terezie - Národní obrození - Revoluční rok 1848 - Národní divadlo - 1. světová válka, vznik československého státu - období první republiky – T. G. Masaryk - 2. světová válka - komunistická vláda a „sametová revoluce“ Místo, kde žijeme - vlastní zkušenosti žáků z cestování do cizích zemí - Evropa a svět – kontinenty - poloha a povrch Evropy - sousedé ČR a evropské státy - rostliny a živočichové Evropy - Evropská unie – evropský občan, cestování vztahy mezi evropskými zeměmi – „evropský dům“	VMEGS: 3.3. Evropa OSV: 1.2.1. MuV: 4.4.

PŘEDMĚT: Vlastivěda	ROČNÍK: 5	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - uvede problém z nejbližšího společenského a přírodního prostředí a navrhne možnosti zlepšení - uvede příklad využití platební karty - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli cyklisty a cíleně je používá - v modelových situacích (procházka, výlet)vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě a určuje vhodný způsob bezpečného chování - v modelové situaci určí život ohrožující zranění - v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci a pomoci jiným - v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany - sestaví jednoduchý osobní rozpočet - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje - na příkladech objasní rizika půjčování peněz - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží	Lidé kolem nás - základní globální problémy – sociální, konzumní společnost, přírodní prostředí	

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Hudební výchova** vychází ze vzdělávací oblasti **Umění a kultura**. Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa.

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny do čtyř oblastí. Prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* vedeme žáka k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

Hudební výchova se na 1. stupni vyučuje ve všech ročnících po 1 hodině týdně.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova je povinný předmět, který se vyučuje v 1. až 5. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Hudba je osvojována při vyučování, návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému muzickému komplexu hudebních

činností, ke snaze spolupracovat s ostatními, a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- vedeme žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie – zpíváme a posloucháme písně a hudební skladby
- podporujeme samostatnost, tvořivost – zpíváme a dokončujeme melodie dle vlastní fantazie

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům volit a objevovat smysl hudby – zpíváme a posloucháme písně i dle výběru žáků
- vedeme žáky k využití moderních informačních technologií – zařazujeme a seznamujeme žáky s různými možnostmi poslechu hudby

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace – zařazujeme a využíváme nabyté zkušenosti žáků, kteří mají zájem o hudbu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- pomáháme žákům, aby získali vhled do hudební kultury české i jiných národů – zpíváme a posloucháme hudbu
- prohlubujeme u žáků jejich vztah k hudebnímu umění a celé oblasti hudební kultury – zpíváme a posloucháme hudbu
- učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních – zařazujeme různé hudební soutěže a hry, které vyhodnocujeme

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učíme žáky tolerovat individuální odlišnosti národní, kulturní a náboženské – vybíráme vhodné písně a skladby nejen českých autorů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k hudebním činnostem – posloucháme, zpíváme, tvoříme, skládáme text a melodie
- žádný hudební projev či vlastní vnímání netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme – ústní nebo písemná pochvala
- učíme žáky psychohygienickému účinku hudby – zařazujeme relaxační hudbu při různých činnostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence digitální

- vedeme žáky k zaznamenávání vlastní tvorby a hudby
- motivujeme žáky k vyhledávání informací o hudebních nástrojích, umělcích a hudebních žánrech pomocí digitálních technologií

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- zpívá ~~na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně~~ v jednohlase
- rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, ~~improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem~~
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- zpívá ~~na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně~~ v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- využívá ~~na základě svých hudebních schopností a dovedností~~ jednoduché ~~popřípadě složitější~~ hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří ~~v rámci svých individuálních dispozic~~ jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, ~~upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny~~
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

PŘEDMĚT: Hudební výchova	ROČNÍK: 1. – 3.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: – zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase – rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje melodii – využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře – reaguje pohybem na znějící hudbu – orientuje se v jednoduchém zápisu skladby – rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby – rozpozná v proudu hudby znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální a instrumentální – chápe roli posluchače	rozvoj hlavového tónu správné dýchání a správná výslovnost rozšíření hlasového rozsahu hudební hry hra na tělo hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje pohybový doprovod znějící hudby hra na tělo notová osnova houslový klíč takt 2/4 a 3/4 noty a jejich délky pomlky výrazové prostředky v hudbě (zvuk, tón, melodie, hudební kontrasty) lidová a umělá píseň	MV – Jazyk a jazyková komunikace

PŘEDMĚT: Hudební výchova	ROČNÍK: 4. - 5.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: – zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně: – v jednohlase či dvojhlasě – v durových i mollových tóninách a při zpěvu – využívá získané pěvecké dovednosti – orientuje se v zápisu jednoduché písňe či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje – využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popř. složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní – rozpozná hudební formu jednoduché písňe či skladby – vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv) hlasová hygiena rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus- 2/4, 3/4, 4/4 dvojhlas a vícehlasá prodleva, kánon, lidový dvojhlas intonace, vokální improvizace hudební hry orientuje se v jednoduchém notovém zápisu hra pomocí jednoduchých Orfeových hudebních nástrojů hra na hudební nástroje reprodukce motivů, témat a skladbiček hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod.) rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace s využitím tónového materiálu písňe, hudební doprovod.	

PŘEDMĚT: Hudební výchova	ROČNÍK: 4. – 5.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: – rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny. – vyjadřuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva, hudební hry, jednoduchá písňová forma. kvality tónů – délka, síla, barva, výška vztahy mezi tóny – souzvuk, akord hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barvy, kontrast a gradace pohyb melodie (vzestupná, sestupná) zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu taktování pohybový doprovod znějící hudby pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby, pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	MV – Tělesná výchova – rytmická výchova

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cíle, zaměření a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova vycházejí ze vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Vyučuje se jako samostatný předmět ve všech ročnících :

- v 1. – 3. ročníku 1 hodina týdně
- ve 4. – 5. ročníku 2 hodiny týdně

Vzdělávání v předmětu **Výtvarná výchova** vede žáky k :

- rozvíjení kreativity, samostatné tvůrčí činnosti, smyslové vnímavosti a uplatňování subjektivity
- vnímání uměleckého procesu v jeho celistvosti s důrazem na komunikační funkci umění
- užívání rozmanitých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších technologií
- chápání významu uměleckého díla jako nezbytnosti plnohodnotného života
- vytváření estetického prostředí
- chápání historických i současných kulturních zvyklostí v našem i globálním měřítku

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. Výuka je realizována ve třídách, odborných učebnách nebo mimo budovu školy (práce v plenéru). Součástí jsou návštěvy muzea a galerie v Mariánské Týnici.

V předmětu se realizují některé tematické okruhy průřezových témat :

- Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- vedeme žáky k přípravě a organizaci různých akcí (výstavy žakovských prací), umožňujeme jim realizovat jejich nápady

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby využívali různé výtvarné techniky a používali vhodné prostředky k vyjádření svého záměru
- podporujeme originální způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování
- předkládat dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálu a pomůcek
- umožnit žákům volit nové postupy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vyjádření svých pocitů a postojů ve výtvarném projevu
- učíme žáky obhajovat a prezentovat svou práci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení kompetencí sociální a personální

- vedeme žáky k respektování pravidel při práci v týmu, k vytváření příjemné a tvůrčí atmosféry
- dáváme žákům možnost zažít pocit vlastního úspěchu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- zapojujeme žáky do propagace školních akcí vytvářením plakátů a upoutávek
- podporujeme prezentaci žákovských prací na veřejnosti a účast ve výtvarných soutěžích

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- vedeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržení vymezených pravidel

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání inspiračních zdrojů pomocí digitálních technologií
- motivujeme žáky k zaznamenávání vlastního postupu práce pomocí digitálních technologií
- dáváme žákům prostor k prezentaci své práce prostřednictvím digitálních technologií

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

PŘEDMĚT: Výtvarná výchova	ROČNÍK: 1.- 3.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ. - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky. - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování : kresba, modelování a malba - hra s barvou - experimentování a s různými výrazovými prostředky a materiály - vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů - manipulace s objekty - kompoziční zákonitosti - vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem svým či jiných	

PŘEDMĚT: Výtvarná výchova	ROČNÍK: 4. – 5.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku : v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahů zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru, typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama - uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly. Smyslové účinky	OSV 1.1.5. KREATIVITA (4.r.)

PŘEDMĚT: Výtvarná výchova	ROČNÍK: 4. – 5.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
	vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická médiá, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické),hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování. Odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu).Vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření. Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cíle, zaměření a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova a zdraví vycházejí ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. - 5.ročníku 2 hodiny týdně

Vzdělávání je zaměřeno na

- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní a sociální pohody
- vnímání radostných prožitků z pohybových činností
- aktivní zapojování se do pohybových činností
- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pohybem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo řešit
- rozvoj komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování
- pravidla pohybových činností

Organizace

- žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti
- ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu
- v úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. ke konci dochází k závěrečnému zklidnění-relaxaci
- žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi
- učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí
- žáci ve 2. a 3. ročníku absolvují plavecký výcvik v rozsahu celkem 40 hodin (20 +20) - /využíváme služeb plavecké školy/

Průřezová témata : v tomto předmětu jsou realizována:

- osobnostní a sociální výchova a multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví (nástupy, rozcvičky)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k bezpečnému chování ve sportovním prostředí, učíme je předcházet úrazům (poučení o bezpečnosti)
- řešíme problémy s nesportovním chováním (osobním příkladem, pochvalou, napomenutím)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke spolupráci v kolektivních činnostech a soutěžích (míčové hry, psychomotorické hry, štafetové hry)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k dodržování a respektování pravidel (důslednost, kontrola)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- podporujeme žáky v individuální pohybové aktivitě i v běžném životě (různé sportovní aktivity – jóga, atletika, turistika, plavání)
- učíme je ke kritickému myšlení a ohleduplnosti (pravidla)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků (pitný režim, hygiena rukou, sportovní oblečení a bezpečná obuv, pokrývka hlavy,)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence digitální

- motivujeme žáky ke sportu zhlédnutím různých sportovních videí pomocí digitálních technologií
- seznámíme žáky s využíváním sportovních aplikací a sportovních hodinek
- motivujeme žáky k pohybu zaznamenáváním času, případně trasy pomocí signálu GPS
- učíme žáky nalézt vhodná cvičení pomocí digitálních technologií

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti

- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

PŘEDMĚT: Tělesná výchova a zdraví	ROČNÍK: 1. – 3.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost - činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů, - vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy - gymnastika –základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed, kotoul vpřed) – přeskok(nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu)- kladinka (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze) – cvičení na žebřinách, atletika:- vytrvalostní běh 5 – 10 minut – rychlý běh 20 – 50 m – skok daleký (spojení rozběhu a odrazu) – hod míčkem z místa a z rozběhu - pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek - sportovní hry (kopaná, vybíjená) - základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách - znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	

PŘEDMĚT: Tělesná výchova a zdraví	ROČNÍK: 1. – 3.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy - zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením - zvládá základy správného tvoření dechu, správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých - rozlišuje herní a reálnou situaci; přijímá pravidla hry, jedná v duchu fair play, vstupuje do jednoduchých rolí - zvládne základní plavecké dovednosti a techniku jednoho plaveckého stylu, dodržuje hygienu plavání včetně prvků bezpečnosti a sebezáchrany, provádí skoky do vody - zvládne chůzi po ledě a základní techniku pohybu na bruslích	- cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče, apod.) správné držení těla - zdravotní TV - kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení - psychosomatické dovednosti (práce s dechem, správné držení těla, verbální i neverbální komunikace) - herní dovednosti (vstup do role) - základní plavecká výuka – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, plavecké způsoby, bezpečnost a sebezáchrana - chůze po ledu a pohyb po ledu, jízda vpřed, zastavení a změna směru jízdy , hry na ledu	

PŘEDMĚT: Tělesná výchova a zdraví	ROČNÍK: 4. – 5.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování - zvládá základní techniku speciálních cvičení. Koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele - upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. vytváří varianty osvojených pohybových her - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	- význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu) - příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení) - organizace při TV (základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí. Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží)	

PŘEDMĚT: Tělesná výchova a zdraví	ROČNÍK: 4. – 5.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	- hygiena při Tv (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity); bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv)	OSV: 1.3.1. – rozhodovací dovednosti

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cíle, zaměření a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní vyučování vycházejí ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vytvářet a zvládat jednoduché pracovní postupy, provádět pozorování přírody, volit vhodné pracovní pomůcky, udržovat pořádek na svém pracovním místě a dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní vyučování má komplexní charakter, ale pro přehlednost je uspořádán do čtyř tematických celků:

- práce s drobným materiálem
- konstrukční činnosti
- pěstitelské práce
- příprava pokrmů

Vyučovací předmět

je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Vyučovací předmět Pracovní vyučování se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících na 1. stupni:

1. ročník	1 hodina týdně
2. ročník	1 hodina týdně
3. ročník	1 hodina týdně
4. ročník	1 hodina týdně
5. ročník	1 hodina týdně

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- vedeme žáky k správnému pochopení pracovního postupu (např. návody u stavebnic)
- doplňujeme tabulky k prováděným pokusům (pěstitelské práce)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům volit a objevovat nové pracovní postupy (časopisy, TV, knihy, internet)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učíme žáky respektovat názory ostatních (forma skupinové práce)
- učíme žáky předávat své zajímavé poznatky a dovednosti svým spolužákům (ukázky vlastních námětů, postupů a výrobků)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální

- vedeme žáky k utváření příjemné a tvůrčí atmosféry v týmu (výběr vhodných námětů, zajímavých a netradičních postupů, skupinové práce)
- podporujeme sebedůvěru žáků, vedeme je k hodnocení vlastní práce a práce ostatních (ústní hodnocení)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti práce a k vzájemné ohleduplnosti (školní řád, poučení o bezpečnosti, názornost)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učíme žáky správně používat rozličný materiál, volit adekvátní techniku a pracovat s vhodnými nástroji (ukázky jednotlivých výrobků, názorná ukázka používání pracovních nástrojů)
- vyžadujeme od žáků kvalitní dokončení práce (motivací, pochvalou, hodnocením)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení pracovních postupů pomocí digitálních technologií
- motivujeme žáky k zaznamenávání pozorování pomocí digitálních technologií

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

PŘEDMĚT: Pracovní vyučování	ROČNÍK: 1. – 3.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	<u>Práce s drobným materiálem:</u> - práce s různými materiály - vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi - jednoduché pracovní postupy - organizace práce <u>Konstrukční činnosti:</u> - sestavování modelů - montáž a demontáž <u>Příprava pokrmů:</u> - pravidla stolování, vhodné a nevhodné chování při jídle - příprava jednoduché tabule <u>Pěstitelské práce:</u> - práce s tabulkou (3. ročník) - péče o nenáročné rostliny	OSV: 1.1.5. – kreativita (3.r.) OSV: 1.1.3. – sebeorganizace (2. r.)

PŘEDMĚT: Pracovní vyučování	ROČNÍK: 4. – 5.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	<u>Práce s drobným materiálem:</u> - práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu - seznámení s lidovými tradicemi - druhy pomůcek, nástrojů a náčiní ke zpracování různých materiálů - bezpečnost a uspořádání práce <u>Konstrukční činnost:</u> - práce se stavebnicí, použití logiky - využití návodu při postupech práce - pracovní hygiena, první pomoc při zranění <u>Příprava pokrmů:</u> - vybavení kuchyně, el. spotřebiče, kuchyňské náčiní - příprava jednoduchých pokrmů dle možností - základy společenského chování, pravidla stolování	

PŘEDMĚT: Pracovní vyučování	ROČNÍK: 4. - 5.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu <u>Pěstitelské práce:</u> - práce s rostlinami – pokusy, pozorování - péče o rostliny - využití nářadí při práci s rostlinami - pracovní hygiena, první pomoc při zranění	

INFORMATIKA s novým obsahem

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje digitální technologie a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak digitální technologie funguje, jak využít těchto zkušeností ve svém současném životě i budoucím (profesním životě).

Škola je zaměřena na informatiku a technický rozvoj žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy algoritmizace a programová jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Vyučovací předmět Informatika udává základní znalosti a dovednosti k naplnění digitální gramotnosti žáků i v ostatních předmětech.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na digitálních technologiích, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, tablety s připojením k internetu. Některá témata se vyučují bez využití počítačů.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích či skupině u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání, pracuje s chybou.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informatika je realizován ve 4. a 5. ročníku s hodinovou dotací 1 hodina týdně.

Žáci nadále pracují v předmětu Informatika s některými typy robotů, tak aby škola dokázala naplnit očekávané výstupy RVP ZV 2021 pro tento předmět.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- učíme žáky vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je, vyhodnocovat a vhodným způsobem je využívat
- při vyhledávání informací se snažíme informace hodnotit, ověřovat si jejich věrohodnost a uspořádat do logických celků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky řešit problémy, podporujeme samostatnost a logické myšlení
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- důsledným hodnocením a ověřováním správnosti řešení vedeme žáky k samostatnému a průběžnému sebehodnocení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učíme žáky využívat informační a komunikační technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci a pro prezentaci svých výsledků
- vedeme žáky vyjadřovat se jasně, přesně a výstižně, a to jak v ústním, tak v písemném projevu prezentací vlastní práce
- vlastní formulací myšlenek, výstižným a souvislým vyjadřováním ukazujeme žákům správný způsob komunikace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení kompetencí sociální a personální

- vedeme žáky ke vzájemné pomoci a podpoře v kolektivu
- navozujeme situace, které rozvíjejí sebedůvěru a vědomí vlastních možností při řešení úloh
- vedeme žáky k sebehodnocení i k hodnocení výsledků ostatních

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- vedeme žáky k práci s informacemi v souladu se zákonem o duševním vlastnictví
- učíme žáky využívat informačních zdrojů s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince
- důsledným dodržováním pravidel práce v počítačové učebně posilujeme obecné vědomí o dodržování zákonů a norem

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou
- podporujeme využívání znalostí a zkušeností pro celoživotní vzdělávání
- problémově motivovanými úkoly pomáháme žákům odhalovat jejich schopnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Postupný náběh předmětu Informatika od 1. září 2021:

ročník	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27
1						
2						
3						
4	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně
5		návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4
6	zahájení bez návaznosti	zahájení bez návaznosti	návaznost na 4, 5	návaznost na 4, 5	návaznost na 4, 5	návaznost na 4, 5
7		návaznost na 6	návaznost na 6	návaznost na 4, 5, 6	návaznost na 4, 5, 6	návaznost na 4, 5, 6
8			návaznost na 6, 7	návaznost na 6, 7	návaznost na 4, 5, 6, 7	návaznost na 4, 5, 6, 7
9				návaznost na 6, 7, 8	návaznost na 6, 7, 8	návaznost na 4, 5, 6, 7, 8

Vysvětlivky:

Výuka informatiky dobíhá dle původního RVP ZV z roku 2017.

Výuka kompletně podle RVP ZV z roku 2021, návaznost na předchozí ročníky je uvedena číslem.
Informatika se učí podle nově zpracovaných osnov.

Výuka informatiky probíhá částečně podle RVP ZV z roku 2021 podle nových osnov, ale starší žáci neabsolvují menší část nové informatiky v předchozích ročnících. Návaznost na předchozí ročníky je uvedena číslem. Pro tyto ročníky není nutno vytvářet přechodné období.

Tato barva označuje přechodnou fázi, kdy někteří žáci v takto označených ročnících neprojdou celým obsahem nové informatiky a výuka je zahájena bez návaznosti na předchozí ročníky. Výuka probíhá podle ŠVP v souladu s RVP ZV z roku 2021 s Informatikou. Škola si vytvoří přechodné ustanovení v ŠVP, ve kterém bude uvedeno, že pro žáky jsou pro toto období závazné jen některé výstupy, a to pro účely hodnocení na vysvědčení.

Škola začne vyučovat podle nového ŠVP s Informatikou a digitální kompetencí od 1. 9. 2021, a to ve 4. a 6. ročníku. V roce 2021/22 je pro **4. ročník** barva světle zelená, tedy **řádné zahájení**, a pro **6. ročník** barva modrá, tedy **částečný obsah**, protože tito žáci neabsolvují předtím nic z 1. stupně. V roce 2022/23 je v řádku pro 5. ročník vidět, že žáci mají již z předchozího roku absolvovaný 4. ročník, na jehož obsah navazují (světle zelená), žáci 6. ročníku zahajují výuku podle nového ŠVP bez návaznosti (modrá) a žáci 7. ročníku navazují na obsah 6. ročníku podle osnov, které by již mohly být standardní (tmavě zelená).

DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- 1.1. uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- 1.2. popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- 1.3. vyčte informace z daného modelu

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- 2.1. sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- 2.2. popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- 2.3. v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- 2.4. ověří správnost jím navrženého postupu či program, najde a opraví v něm případnou chybu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- 3.1. v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- 3.2. pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- 4.1. najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- 4.2. propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisí
- 4.3. dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

PŘEDMĚT: Informatika	ROČNÍK: 4.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol online, pomocí e-mailu - dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením Žák: - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst - v textu rozpozná osobní údaje - rozpozná nestandardní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍHO ZAŘÍZENÍ - digitální zařízení - zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace - ovládání myši - kreslení čar, vybarvování - používání ovladačů - ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) - kreslení bitmapových obrázků - psaní slov na klávesnici - editace textu - ukládání práce do souboru - otevírání souborů - přehrávání zvuku PRÁCE VE SDÍLENÉM PROSTŘEDÍ - využití digitálních technologií v různých oborech - ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele - práce se soubory - propojení technologií, internet - sdílení dat, cloud - technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) - uživatelské jméno a heslo - osobní údaje	VMEGS: 3.2. – objevujeme Evropu a svět

PŘEDMĚT: Informatika	ROČNÍK: 4.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - sestaví program pro robota - spustí robota, otestuje jeho chování - najde chybu v programu a opraví ji - upraví program pro příbuznou úlohu - pomocí programu ovládá světelný výstup a motor - pomocí programu ovládá senzor - používá opakování, události ke spouštění programu Žák: - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	ZÁKLADY ROBOTIKY SE STAVEBNICÍ - sestavení programu, ovládání robota - blokové programování, grafické programování ÚVOD DO KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ - piktogramy, emodži - kód - přenos na dálku, šifra - pixel, rastr, rozlišení - tvary, skládání obrazce	

PŘEDMĚT: Informatika	ROČNÍK: 5.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný Žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém Žák: - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí	ÚVOD DO PRÁCE S DATY - data, druhy dat - doplňování tabulky a datových řad - kritéria kontroly dat - řazení dat v tabulce - vizualizace dat v grafu ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – PŘÍKAZY, OPAKUJÍCÍ SE VZORY - příkazy a jejich spojování - opakování příkazů - pohyb a razítkování - ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - vlastní bloky a jejich vytváření - kombinace procedur ÚVOD DO INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ - systém, struktura, prvky, vztahy	VMEGS: 3.2. – objevujeme Evropu a svět

PŘEDMĚT: Informatika	ROČNÍK: 5.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů Žák: - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy -	ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – VLASTNÍ BLOKY, NÁHODA - kreslení čar - pevný počet opakování - ladění, hledání chyb - vlastní bloky a jejich vytváření - změna vlastností postavy pomocí příkazu - náhodné hodnoty - čtení programů - programovací projekt ÚVOD DO MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT - graf, hledání cesty - schémata, obrázkové modely - model	

PŘEDMĚT: Informatika	ROČNÍK: 5.	
ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, VAZBY, PŘESAHY
Žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv -	ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – POSTAVY A UDÁLOSTI - ovládání pohybu postav - násobné postavy a souběžné reakce - modifikace programu - animace střídáním obrázků - spouštění pomocí událostí - vysílání zpráv mezi postavami - čtení programů - programovací projekt	